

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrația tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Dotățiunea clerului.

IV.

⚡ Dar mai tendențios și îndreptat direct contra clerului naționalităților este delictul al doilea, numit atitudine dușmănosă a statului.

Precum am atins în articolul prim în *adeverata* iubire de patrie nimenea nu a întrecut și nu întrece clerul bisericei noastre.

Firește, că noi sub patriotism nu înțelegem pe cel cumpărat cu 5 pițule. La noi patriotul este ceva sfânt și inherent, ce nu schimbăm ca o marfă, ducându-o în târg la licitație.

Pe noi atât timpurile de pace, cât mai fruntele, celor ce ș-au neplinit toate datorințele către patrie. Acesta am făcut-o din îndemn intim, ér nu pentru ochii lumii.

Clerul român ș-a împlinit datorințele patriotice fără considerare la adrese ministeriale și de sigur nici pe viitor nu va deveni infidel trecutului său de veacuri.

De sigur însă, că conceptele noastre despre patriotism nu se unesc cu cele ale actualilor stăpânitori și așa delictul al doilea din proiect ușor devine un pericol pentru biserica și pentru poporul românesc.

Ce va considera guvernul maghiar de dușmănos a statului, se determină prin alinea ultimă a paragrafului 13 din art. de lege XXVI dela 1893.

Étă acel pasagiu din legea despre salariile învățătoresci:

„Drept atitudine contrară a statului se consideră **cu deosebire** (különösen) ori-ce faptă îndreptată în contra constituției, caracterului național, unității, independenței sau a întregității teritoriale a statului; mai departe în contra aplicării limbii statului decretate în lege, — întempele aceea

în școlă sau afară de ea, ori pe teritoriul altui stat, cu grai viu, în scris sau prin tipărituri, prin chipuri, cărți didactice sau prin alte mijloace de învățământ“.

Nimic nu s'a votat în 1893 cu ocaziunea desbaterilor asupra legii salariilor învățătoresci mai ușor, ca și acest pasagiu, prin care se dă voie ministrului a arunca la moment harcamul în gâtul unui învățător dintre naționalități, cât ce și-a permis a intona d. e. cu elevii săi un cântec de cuprins național, etc.

De sigur, că și la desbaterea proiectului din chestiune acest adaus nu numai va fi primit cu bucurie generală de toate partidele politice, ci și de chiar preamări, ca cel mai salutar punct al întregii legi. Chiar și bărbați cu vederi mai pronunțate în cele confesionale au să fie pentru el, ori cât vor fi multe din celelalte părți de excepționabile și din punctul lor de vedere.

Pentru clerul naționalităților — primindu-se acest pasagiu — va fi o adevărată insultă la adresa patriotismului său și un mijloc de a-l face, dacă nu impotent, cel puțin nepăsător față de toate aspirațiunile nemeului de care se ține. Dispozițiunile acestui adaus îi vor astupa gura, ca să nu mai pótă fi anteluptătorul justelor drepturi ale poporului și îi vor lega mâinile și picioarele, ca se nu mai pótă face un pas în această direcțiune în favorul asupriților săi credincioși.

Nu va fi bătut, dar va fi legat păstoriul și atunci oile se vor rătăci, împrăsciindu-se în toate părțile, și vor deveni pradă lupilor, cari buca gura căscată și cu poftă nesaturabilă stau la pândă și așteptă înghițirea lor.

În chipul acesta îngrijitorii cauzei naționale se vor împuțina, căci mare va fi numărul acelor, cari de dragul câtorva sute de floreni nu se vor expune a fi denunțați din partea spionilor guvernului ca buni români.

Darul este seducător, sérăcia-i mare și — fiind dată bosibilitatea de-a căpăta

câteva sute de fl., — puțini vor fi aceia, cari se vor lipsi de această bosibilitate atunci, când forurile bisericesci ar admite în principiu primirea acelor parrale danaice.

Éră cei ce și în cazul acesta vor continua a fi buni români și credincioși apărători ai neamului lor și ai instituțiunilor acelu neam, aceia vor fi luați la ochi, vor fi persecutați și introduși în cartea neagră, care pentru noi pótă deveni cu timpul un adevărat pantheon.

Și nu va trebui se faci mari nădrăvăni, ca să se înfereze în frunte titlul unui „dușman al statului”, și astfel se perși ajutorul material, eventual se perși a cunoști și cu alte consecuențe.

Va fi de-ajuns să iei la mână chiar lucrările statistice, edate de organele guvernului, și — făcând pe baza acelor cele mai logice deducțiuni — să constăți, că patria noastră, în care popórele maghiare forméză majoritatea, este un *stat poliglot*; și étă ai călcat și vătămă §. 13 al art. de lege XXVI din 1893, care enunță, că în Ungaria *poliglotă* se pótă păcătu în contra caracterului național al statului.

În țera noastră adevă mării legislatori, — cărora pe piețele léganului vieței constituționale acuși o să li se ridică statue de onoare, — că cetățenii pot comite delict „*maiales*” în potrița tuturor celor *vedute* și *nevédute*, în potrița tuturor celor *esistente* și chiar și în contra celor *neesistente*; ér decă afară de aceste s'ar mai afla și altele, chiar și în contra acelora.

Când fi vorba de sugrumarea naționalităților trebuie să indici atât cele *nevédute*, cât și cele *neesistente*, ca nu cumva vr'o împrejurare încă necunoscută, sau alta, care ar putea din nou să se nască, să-le deie bosibilitatea a răsufla mai liber și ușor.

Mai departe va fi de ajuns, ca preoțimea noastră — basându-se pe pa-

ragraful 175 din „Statutul organic”, în sensul căruia „*limba oficială a bisericei noastre... este cea românăescă*” — să încerce a apăra și susținea acest drept; și să vor afla o că agitã publice, cari vor acusa-o că orgã contra limbii statului, contra limbii maghiare.

Dar în sfârșit exemplele, cuprinse în numitul nefericit paragraf 13, sunt numai cele „*különösen*”, în special. Forului civil însă fi stă în voie, ca atară de aceste în special amintite casuri se afle și alte noduri în apură, și aceste noué casuri — trase de pèr — să le subsumeze în rubrica „*általában*” contradictorie lui „*különösen*”.

Va se đica nici definițiunea conceptului de „atitudine dușmănosă a statului” n'au voit s'o facă precisă, ca nu cumva pentru acusat să existe vr'o ușiță de scăpare. Definițiunea e așa, că dă autorității civile libertatea, ca — aplicând principiul analogiei — să afle cât de multe asemenea casuri și exemple de multe încemã preotul negreșit condamnat să fie.

Șicanele la adresa clerului naționalităților pot fi deci fără margini, căci numai față de el se va aduce și vota odiosul paragraf.

Ministrul nu spune această direct în comitru proiectului. O spun însă alte cercuri mai sincere.

Hirlap”, dela 8 Februarie n. a. c. Nr. 39, numesce salutar din punct de vedere politic proiectul și în special paragraful 7; căci preoțimea ortodoxă va primi un ajutor de apróe 1,000.000 fl. (Sérbii 27.000 și noi 911.254 fl.) și pentru acesta „sau vor fi supuși inspecțiunii supreme a ministrului de culte și vor înceta a fi *omladinisti* și *dacoromâni*, sau vor perde ajutorul material“.

Éră diarul Kossuthist „*Egyvetlertés*”, — arătând că din suma proiectată de 1,578.000 fl. vor fi împărtășiți 106 preoți ortodoxi sérbii, 1906 preoți ortodoxi români și mulți preoți luterani slovaci, — susține, că proiectul este

te lapedă societatea ca pe o bucată rea, pe care nu o pótă consuma.

Reprimarea acesta a părții celei mai nobile din noi face să fim atât de fericiți când suntem singuri.

Singur? Singur, ca glasul celui ce sună în pustiu? Singur, ca un naufragiat pe o scândură frântă în nesfârșirea Océanelor? Singur, ca Troiana Cassandra într'un oraș de nauici?

Ah, nu, nu! Nu acesta este singurătatea mea!

Suntem mulți, când sunt eu singur! Roiurile de gândiri, furnicarul de simțiri, miile de planuri frumoșe, norodul de idealuri neajunse; această familie mare, a mea și numai a mea, ea mă impresóră atunci cu dragoste fiescă.

Suntem mulți și totuși singuri! Da. Căci noi între noi suntem una și ne deosebim de întreg hăul străin al lumii, ce ne impresóră.

Și ce armonie, ce iubire există în familia acesta! — Eu n'am copii renitenți, nu am fi nemulțămitori, nu am de aceia, care să mă urască. Fi și nice, toți și toate îmi știu gândirile și nici unul nu mi-le calcă, deși firea copiilor mei e cât se pótă de împestrițată. Unii sunt vehemenți, alții cu sânge rece, unii duioși, alții exaltați, unii drăgălași, alții bosumflați, unii adânci și tăcuți, alții superficiali și vorbăreți, unii cumiți,

alții nebuni, unii tineri, alții bătrâni, unii slăbuți, alții strașnici.

O să vă present pe câți-va dintre ei!

Când cerul e negru de nori, când furtuna sgudue gémurile și tunetele scutură ușile din fîșini, atunci cei cumiți, cei slăbuți, cei bătrâni, cei reci, cei duioși se ascund și îmi apar titanii sufletului meu: strașnici, vehemenți, nebuni, sublimi!

Unul vrea să sfarme catapetesma cerului din ură, pentru-că ocrotește nedreptatea și tradarea, altul chiamă la arme glótele subjugate, al treilea plécă să înfrunte mii de granate pentru libertatea sfântă a popórelor, altul înótă până la brú în sângele tiranilor asupritori și éráși altul cu pumnalul în mână răcnesc: dreptatea a învins!... Ura! falnic fálfăie flamura albă a păcii peste câmpul ud de sânge și peste capetele titanilor mei. Fiori de fericire mă cuprind și în zare vèd dragoste de popóre înfrățite, libertate egală pentru toți!

Oh, ce superb e a asista la așa o luptă de titani și la așa o învingere de uriași! Tre-cut și viitorul mi se deschide deopotrivă: acum trăesc în Roma lui Fabricius, acum mă vèd stăpân pe munți liberi și românesci!

Sórele éráși apare printe nori. Furtuna a trecut. Nesce picături grele de plóe mai cad numai întârziate pe gémuri. Trec și ele.

Apa șiruesce vesel în părăușul din față. Lumina ălei albe mè desparte de cavalerii înzăuați ai gândirilor mele. Ei se retrag încet și cu demnitate...

Acum vin alte noróde. Sunt copii mei cei cumiți, cei bătrâni, cei slabi, cei reci și cumpănitori: moderații.

Bătrâni și slabi cum sunt, ei sufer de multe neajunsuri. Unu-i flămând, pe celalalt îl înnecă aerul nădușit al odăii, al treilea face socoteli dacă ne ajungem cu paralele până mâne, al patrulea recomandă moderațiune în toate, căci a celor moderați este împărăția cerurilor, ér altul îmi strigă să mă las de visuri, căci a sunat óra de oficiu, după care trăesc.

Dumneđeu mă ierte! Dar nu mi place de acești. Nu e bine când copii sunt slăbnogi și prea cumiți. Ei, dar nu mè pot învrăjbi cu ei. Trebuie să le dau dreptate. Imi pun deci masca, îmi deneg individualitatea, ies printre ómeni și valurile lumii mă primesc ca pe al lor... Vegetez și eu ca sute și mii pe sama mea.

Obosit de necazuri, daraveri și pâlpăvrat mè întorb óráș microcosmului meu. Acum s'au culcat să dormă... Numai de nu s'ar trezi degrabă!...

Sórele a apus. Pe azurul auriu al cerului se desenéză negru și clar vèrfurile de

FOIȚA.

Singur.

(Din volumul de schițe și novele al dlui Virgil Onițiu.)

Aerul e umed. Cerul sur. Pe afară-i rócóre de tómnă. Mi-am închis toate ferestrele, ca să nu mă stírnescă nici un sgomot străin de pe stradă. E o tăcere împrejur, încât nu aud decât țiuitul, ce m' produce circulația sângelui în urechi.

Sunt singur!

Ah, câtă fericire este în această singurătate. Nici o societate de ómeni nu mi-ar puté-o reda. Natural. Căci traiul în societatea mare a ómenilor nu e decât negațiunea eului nostru. Omul trebuie să se desbrace de tot ce are individual, în el, tocmai de ceea ce este mai caracteristic, adică, tocmai de ceea ce este el, pentru de a se potrivi societății. Ai vrea să cugeți, trebuie să flecăresci, — ai vrea să vorbești, trebuie să taci, — ești pătruns de durerea vagă a vieții, trebuie se faci mutră veselă, ai vrea să fugi departe trebuie să stai pe loc. Étă tabloul sufletesc al individului în societatea de ómeni. Premisa ori-cărui contact social cu lumea este o restricțiune a libertății noastre personale, o resignațiune la individualitatea noastră. Altfel

numai „**incâtva**“ cu considerare la împregiurarea, că preoții de mai sus adese-ori folosesc pozițiunea lor pentru a agita în contra „ideii de stat maghiar“.

În general însă — afirmând, că proiectul „este până la ușurătate (könynyelmiség) marinimos în această privință față de clerul naționalităților, — pretinde mai multă rigóre.

Póte furcile din 48 ori incușiția evului mediu!

Dieta despre censura preventivă.

Ordonanța ministerială despre censura preventivă a presei socialiste se discută din partea tuturor oratorilor din dietă cari vorbesc la budgetul de justiție. Opoziția întrăgă până și oratori de ai guvernului au condamnat aceste măsuri excepționale pentru restrângerea libertății de presă.

În ședința de luni a fost Mócsy (poporal) primul care s'a ridicat pentru combaterea ordonanței. El o consideră de ilegală. Legile existente nu îngăduie o astfel de censură. Redacțiunile și administrațiunile foilor nu pot fi obligate a trimite numere de probă procurorului înainte de a espeda la post. Prin confiscare pedepsirea autorului de cătră jurați devine imposibilă. Guvernul se provocă la „suprema lex“, — durere însă că sub acest titlu s'au confiscat toate drepturile poporului, dreptul electoral, cel de întrunire și de asociare și libertatea presei.

De ce guvernul n'a avut în vedere această „suprema lex“ când a fost provocat să se legitimize în afacererea cumpărării titlurilor? „Házánk“ a scris, că ministrul-president ar fi vândut titluri de baroni și conți, pentru aș înmulți fondul de dispozițiune pentru scopuri electorale, — de ce ministrul president nu intentază proces de presă acestei foi, ca să facă lumină? Christos asemenea a fost restignit sub pretextul acestei „suprema lex“. Guvernul este condus de precepte pöporátur, pentru aceea e atât de mare miseria.

Independistul Györy Elek arată, că socialismul este un curent spiritual. Măsuri excepționale și represive în contra socialistilor se pot numai atunci aproba, când mișcarea lor se isbesce în drept și lege. Însă și atunci numai cu acțiuni legislative se poate proceda. Guvernul acesta însă nu ia măsuri excepționale pe calea legislațiunii ci pe căi ascunse, intervertește legile și le dă un înțeles ce nu 'lau, pentru ca să pótă introduce persecuții administrative. Însă administrația țării nu e pentru ca se persecute, ba nu are voie de a persecuta peste tot, ci de a ocroti, — dacă nu cumva o împuternicește legea. S'au făcut pretutindeni perchișiții domiciliare, poliția a persecutat ómenii imaculați și toate aceste fiind-că

brați de pe colinele învecinate. De-asupra abia se disting conturile fine ale lunii nouă, care s'a așezat peste toate ca un semn de întrebare asupra unui noian melancolic de gândiri. În jos bură albastră învélue pólele delurilor, din care numai albéța căsuțelor pacinice se mai întrezărește. Bura a acoperit din ele tot ceea ce fusese mai negru, mai urit.

Și cum privește pacea acésta sfântă, la armonia acésta nobilă de colorii line și sgomote înăbușite, sufletul mi-sé umple de aceeași pace, de aceeași armonie. Cugetele mi-sé disting pe fondul azuriu-senin al sufletului cuprins de pace tot atât de clar, ca cele vèrfuri de brați pe albastrul străverđiu al cerului. Bura uitării se aședă peste tot ce'mi îngrcesc dílele și din acésta genune nu simt și nu vèd decât ceea-ce este alb, ceea-ce e fericit în mine.

Odaia mi-sé împopulează éráș. Printre genele întredeschise vèd cum rësar din penumbra copiii cei mai drăgálași ai sufletului meu. Domol ca o adiere de șóptă dragă se apropie ei de mine. Duióșia, așa se chiamă odorul meu cel mai scump de fetiță, mă cuprinde tristă și zimbítóre în brațele ei de západă și'mi desfășurá tótă taina vieții mele trecute. Mè vèd tinér cum sbor cu pași aripați pe cunoscuta cărare la umpra bétrânului nuc. „Ea“ mă așteptă. Tinéră, mândră, o flóre! Mè vèd cum... Dar nu, nu mă vèd,

guvernul este protectorul tuturor abuzurilor. Ministrul a mai confiscat și dreptul de întrunire prin acésta s'a deláturat o garanță a constituției. În alte țeri ministrul ar ajunge pus sub acúșă din cauza unui ordin de felul ásta, ba și în sensul legilor nóstre ar trebui să-l punem sub acúșă (Aprobări). Însă între astfel de împregiurări parlamentare sentimentul responsabilității nu mai există, maiortatea aprobă tot ce face guvernul. — Legea din 1848 a îngropat censura și ministrul susține, că ceea-ce a dispus dènsul nu e în contra legii din 1848. Bine, dar ce însemnéază mandatul dat procurorilor de a ceti la postă díarele înainte de a se espeda, mandatul dat pretorilor și júđilor comunali din provincie, de a ceti tóte díarele ce sosesc acolo și a da procurorilor înmediat telegrafice spre scire, dacă există vre-un pasagiu ațițător... Nu e censură completă acésta dispozițiune? E primejdíóșă calea pe care páșeste acest guvern și primejdíóșe vor fi și urmările pentru stat.

Deputatul Emmer Kornel, (guvernamental) care la desbaterea budgetului de justiție în fie-care an are partea leului, punéndu-se fórte des în opoziție cu vederile guvernului, se ocupă și el de ordonanța ministrului. Acúșă înainte de tóte pe preoți și pe învățători, cari nu se știu face stăpâni peste masele poporului, ci le lasă pradă agitatorilor de profesie. În contra acestor abuzuri legile nu au destule dispozițiuni, sunt defectuóse. Astfel legea de presă din 1848 e și ea defectuóșă, defectele ei însă nu se pot delátura prin ordinațiuni. Dorește ca dieta se înceapă cât mai curénd a lucra la o lege de presă definitivă și sistematică care se pună capét anomaliilor presente. La lucrarea acésta se fie angajați și cei mai de valóre reprezentanți ai jurnalisticii, căci prin nóua lege de presă trebuie să se creeze díaríștilor un fel de autonomie, fără care presa nu póte exista. Are respect și pietate față de creațiunile din 1848, însă o lege care nu mai corespunde exigențelor timpului.

Face deci următoarea propunere: „Ministrul de justiție se îndrumă a elabora un proiect pentru o lege definitivă și sistematică de presă, pe care să-l astérnă ca-sei la timpul oportun“.

Partidul guvernamental a aplaudat la sfêrșitul propunerii. Oratorul a fost felicitat. Díarele guvernamentale în frunte cu „Pester Lloyd“ anunță, că guvernul n'are nimic în potriua acestei propuneri, ci din contră o primesce cu plăcere. Așa dar ne putem aștepta cât mai curând la o nóua minune de proiect de lege, care pentru noi va avé o deosebită însemnătate.

căci acum simt, este o senzație fizică acésta că sunt eu însumi acela, care șed lângă ea pe banca de sub nuc. Îi cuprind talia. Ochii mei sorb înțelesul fie-carei șópte de pe buzele ei. Ne zugrăvim un viitor de aur, ne perdem în realitatea fericiții nóstre și credem, că ceea-ce ne desparte pe veci nu e ceva existent, ci ceva trecut. Iubirea, speranța, credința, fericirea, tóte aceste fiice ale mele mă împresóră în hore dulci și legănate. Ceru-i senin, pajistea verde, lumea o feeriă. Și atunci aș sta o vieță întrégă așa!

Dar colorile de vis se spélăcesc. Tot norodul drăgálaș dispere cu încetul. Rémân numai eu cu „Duióșia“. Ea mă alină, ea mă mângăia, ea este poesia cea mai înaltă a vieții mele....

Când îmi deschid ochii și caut împregiur, întunec! A inserat de tot. Mè frec pe frunte. Cerc să'mi sugrum un oftat....

A trecut....

Acum apar din nou fiii mei cei înțelepți și moderați. Cel mai desrât și în veci nesățul dintre ei arată cu degetul său subțire și lung la cadranul césornicului:

— Opt óre! E vremea de masă!

In August 1893.

Din România.

Procesul duelului Filipescu-Lahovary. În ședința de Vineri, care a durat până la órele 12 nópte, — s'a terminat ascultarea martorilor.

Ședința de Sâmbătă s'a început cu pledoarul avocatului Danielopol. D-sa vorbesc în contra duelului, spunénd că e bóla importată din Franca de studenții români. Lui Filipescu cere să i se dea maximul pedepsei, căci duelului i-a urmat mórte. Acúșă pe martorii în duel și proces.

Prim-procurorul în rechisitorul său invinuesce pe Filipescu că s'a bătut cu Lahovary, sciind că e mai slab ca dènsul. Articolul „Independenței“ nu e așa ofensator, încât să motiveze duelul. Invinuesce pe martori și pe Filipescu că s'a bătut în o sală închisă. Tribunalul va aprecia numai gradul de pedepsă ce trebuie să i se dea după circumstanțele afacerii, desfășurate înaintea tribunalului — cât privește pe dl Filipescu. Martorii dlui sunt considerați complici.

Filipescu spune, că afirmațiunile prim-procurorului Caracaș, cum că regulele duelului au fost călceate, nu sunt fundate. Am lăsat judecarea afacerii în mâna martorilor lui Lahovary, doi prietini ai lui, de onóre, căroră nu se póte îndoi nimeni. Relativ la călcarea codului penal Filipescu o recunósce. Dar prescripțiunile codului penal în acésta materie sunt căđute în desuetudine. Știu că magistrați s'au bătut; ministrii chiar au trecut peste aceste prescripțiuni ale codului penal. Ceva mai mult, autoritățile șiau de duelul acesta, șiau locul unde ne batem, și așteptau rezultatul: S'au mórtea adversarului lor politic, séu mijlocul de a'l aduce înaintea justiției.

Ceea-ce mai regretă încă este faptul, că s'a găsit un magistrat, d-l jude-instructor, care în ordonanța a spus că am fost neleal în luptă. Sunt om care până acum n'am dat nici odată doveđi de nelealitate (Aplause).

Terminând, spune că așteptă cu încredere hotărîrea tribunalului.

Urmédă pledoaria avocatului Disescu. Arată, că duclul a existat în România din timpurile vechi; citéză Regulamentul organic și condica lui Vasile Lupu.

A afirmat d-l prim procuror, că duelul este un obicei. Se știe, că la noi sunt respectate usurile păméntesci, cari sunt ca și legile. De altfel prevederile codului penal relative la duel sunt căđute în desuetudine. Pentru ce să nu se mánúescă legea după plac? Când e vorba de Filipescu să o aplici și când e vorba de Ferechide să taci. Pentru ce dóuë legi?

Venind la articolul provocător, îl arată ca archi-violent și insultător. Din acésta caúșă s'au trimis martori. Martorii, este incontestabil, au căutat să concilieze, dar împăcarea nu s'a putut face.

Perchișiție domiciliară în Decea-mureșană.

Primim următoarele:

Mult onorate dle redactor!

Subsemnatul cu mare regret iau péna ca să descoper următoarea cursă, ce mi s'a pus mie în modesta-mi locuință parochială în Decea-mureșană, ca să binevoiti a o aréta publicității în prefiutul díar ce redacțați.

În 24 Ianuaru a. c. st. v. venind eu pedestru dela Muréș-Uióra, fiind la catechisațiunea elevilor și fiind cam depártișor, am întârđiat și avénd acolo și alte ataceri spirituale, abia am sosit acasă în Decea pela 7 óre séra obosit de drum. Și acasă am aflat pe un străin îmbrăcat în vestiminte románesci, ca pela Turda, care îndată mi s'a recomandat cu numele de Vasile Popa din Berchiș și mi-a arétat și documentele din cari m'am convins pe cum s'a recomandat, cum că a fost servitoriu în România în 1897. Mi-a vorbit mai multe din România și una și alta dar mai întâiu mi-a spus cum a venit din Sibiu. Fu ce e drept la început am fost în dubietate, că óre da-i-voiu cuartir până diminéța ori nu; l'am îndreptat să mérégă la judele comunal să-și cérá voie spre al puté lása în cuartir, la ce el mi-a díș „atunci eu sunt gata de drum“; astfel mie mi-a fost

milă și m'am și genat al țipa afară în timp de nópte pela 8 óre séra, cugetând că e om de omenie, pe cum se aréta de pe vorbe. L'am mai întrebat că unde merge? la care mi-a răspuns, că merge acasă că e tatál séu greu bolnav, apoi făcéndumi-se milă de dènsul m'am hotărít a'l lua în cuartir până Duminecă diminéța.

Décă s'a vèđut aședat, a început a-mi spune despre frații nostri din România și despre „Liga română“, despre boeri cum sunt de avúți ceea-ce eu le-am ascultat fără a avea témă, că mi se pune cursă cu vorbele câte mi le-a înșirat.

Totuși după-ce mi-a spus, că unii boeri din România sunt și milostivi când e vorba de ceva ajutoriu la o biserică, m'am bucurat sciind că poporul nostru gr-or. din Muréș-Uióra tocmei ar avea lipsă de atare ajutoriu. L'am rugat ca pe când merge ér acolo să-mi facă cunoscut, ea să ne conducă în atari locuri, dacă am avea trebuință pentru zidire. Duminecă diminéța i-am dat adresa mea, când a și plecat la drum, eu am plecat la s. biserică la serviciul divin.

De atunci nu mi-am adus aminte că dórá s'ar mai întempla ceva. Însă étă ce mi s'a întemplat:

Tocmai astáđi când eram ocupat cu completarea rațiociniilor bisericei nóstre din Decea, mă tredesc numai cu judele comunal din M. Decea, cu subjudele cercual și pretorele însoțiți de 3 jendarmi, cari au așteptat a se scobori de pe tren alți 3 domni din Alba-Iulia, judele cercetătoriu și alți doi și mi s'a făcut o visită neașteptată. Și anume am fost acúșat de străinul de care mi-a fost milă și l'am primit în casă cu aceea, că eu aș fi primit dela el ceva scrisóre revoluționară dela „Liga română“. M'au luat la întrebări, la cari numai drept am putut răspunde; m'asiliau din fundul páméntului să le dau scrisórea aceea despre care nu aveam nici ideie. Însă totuși cugetam că mi se va fi aruncat undeva să nu știu eu de ea. Au scormonit tóte scrisorile mele și archiva parochială, paturile cu vestiméte a fost visitate de jendarmi cu cea mai severă atențiune. Însă durere lor, nu au aflat nimic. Numai decât s'a luat protocol despre tot ce s'a întemplat în decursul perchișițiunii domiciliare și acum aștept a fi chemat la judecătoria cercuală în prezența străinului din cestiune, care el însuși m'a íacusat void a-mi țese cursă. Însă știe bunul Dđeu, că eu cu de aceste nu sunt vinovat. Dar nu pot díce alta decât să mă rog din tot sufletul și din tot cugetul: „Páđesce-mé Dómnne de cursa care mi-au pus mie și de smintelele celor ce fac fără de lege“.

Decea-muresană, la 9/21 Februariu 1898.

Vasilie Crișan,
preot rom. gr-or.

Adunare municipală.

Adunarea municipală a Sibiiului a fost conchemată la o ședință extraordinară pe Luni în 16/28 Februariu, la care au luat parte vre-o 30 de membri, între cari 4 români.

Dintr'o interpelațiune făcută la începutul ședinței de membrul Franz Michaelis, respective din răspunsul dat de vice-comite am aflat în mod autentic, că dl ministru de interne a trimis o ordonanță circulară cătră tóte municipiile din acésta fericită țară prin carea recomandă cu tótă căldura maghiarizării numelor de familie.

Domnul interpelant s'a declarat mulțămít cu răspunsul vice-comitelui rezervându-și ca să revină cu altă ocaziune asupra acestui afront adresat aprópe întregii populațiuni a comitatului Sibiiului constatátóre din români și sași, al căror nume după noțiunile moderne sunt „străine“ în acésta frumósă țară, unde legile fundamentale despre egalitatea naționalităților, despre libertatea presei, despre libertatea personală, despre principiile constituționale sunt interpretate prin ordinațiuni ministeriale, astfel încât egalitatea naționalităților devine suprimarea ori cărei mișcări pe base naționale, libertatea presei devine censura preventivă, libertatea personală devine arestare fără nici un temei și fotografare cu de a sila ca la cei mai mari criminaliști, ér principiile constituționale devin identice cu principiile unui stat de poliție, cum a anumit-o pe acésta a nóstră patrie con-

ulul american din Budapesta. Onoratul public cetitoriu se ierte această mică digresiune a corespondentului, — l'a luat inima pe dinainte, — ca scusa îi pôte servi că alte puține sunt de referat din această adunare.

În timp de ceva mai bine de o oră au fost pertractate toate cele 61 de obiecte puse la ordinea zilei, firese că s'au obiecte și vre-o două statute, nu se putea altcum în ziua de azi, când acuși prin statut va fi regulat când se te scoli și când se te culci. Dintre obiectele pertractate amintim numai cestiunea subvenției școlii gr.-or. din Gușterița din partea comunei politice, care a dat o frumoasă subvenție pentru școala ev.-luterană și acum declară că pentru școala gr.-or nu are bani. După ce pretensiunea bisericeii gr.-or. de a fi în proporție dreaptă împărțită este de deplin basată chiar și în legea noastră, dăm și de aici expresiune asptării noastre, că forurile chemate vor scii să înduplece reprezentanța numitei comune politice, de a se conforma dispozițiilor clare ale legii precum și preceptelor dreptății, — alăturându-ne la cuvintele rostite în această afacere de un membru român al adunării municipale.

Doiel.

Noutăți.

Archiducesa Stefania zace bolnavă la Viena în aprindere de plămâni. Bôla pân' acum a decurs normal, cu toate aceste e serioasă și îngrijitoare.

Cu două săptămâni înainte moștenitorea de tron Stefania răcindu-se, și-a contras un i-thar, dar atât de ușor că nici o atenție nu i-a dat și a mers la balul dat de contele Goluchovsky. Acolo s'a răcit strașnic, încât a trebuit să se pună în pat. Câteva zile înainte s'a arătat aprinderea de plămâni în chip violent.

Atentatul dela Atena. Unul dintre atentatorii la viața regelui grec a fost deținut. Se cheamă *Karditzi*. Are 37 de ani și a fost cândva suboficer. A stat de mai multe ori în pușcărie. O dată a fost condamnat la 7 ani pentru omor. Acum era funcționar la primărie, pentru meritele câștigate la alegeri. *Karditzi* însuși s'a prezentat la procurorul, prevăzând că nu va pute scăpa. A mărturisit că e unul din autorii atentatului; nu s'a căit însă pentru fapta sa; îi pare rău că tovarășul său și-a pierdut sângele rece, căci din potrivă viața regelui ari fi stânsă. Nu vrea să numească pe tovarășul său. Fôia *Asty* susține că de vr-o două luni s'a sciat de existența unui club secret, care ținea în ascuns întruniri, hotărând să repună pe regele. Clubul și-a comunicat planul infernal cu regele; acesta însă nu i-a dat atenție. Atentatorul se pörtă cu un cinism revoltător. — S'a găsit la locul atentatului o peatră de mormântă cu atentatul din lăma. Regele are credința că atentatul nu l-a înscenat grec, și a declarat, că și de aci înainte și va face primblările fără pază. Regele s'a purtat cu mult curaj cu ocazia atentatului; s'a sculat în picôre și cu trupul său a acoperit pe fica sa. Atât din țără cât și din străinătate se șesc necumii.

Persecutarea socialiștilor. Ministrul de interne, care zilele trecute a dispus curmarea fotografării silnice a socialiștilor, acum de nou a ordonat, ca poliția să și continue această nouă meserie. Și poliția cu un zel ce a îngrôzit pe muncitori, și împlinește slujba. Luni numai zece muncitori au fost țărâți la mașina tăimôsă.

Poliția de câteva zile practică o apucătură șirită pentru a prinde pe socialiștii de pe sate. Trimite la gări detectivi având cravate roșii și pe pept insignii cu inscripția: *drepturi pentru popor!* Aceștia salută pe țărani din provincie ca pe tovarășii de principii, povestesc cu ei și pe care'i află că sunt socialiști, îi duc la poliție și i dețin. 50—60 de muncitori dela sate închiși în cursa aceasta, sunt deja internați în închisorile poliției.

Reuniunea jurnaliștilor din Budapesta a hotărât să facă arătare în privra poliției pentru brutalitățile ei, — la ministrul justiției și la procurorul suprem: pricina e, că și dintre jurnaliști au fost duși la mașina de fotografie.

În provincie socialismul în butul tuturor măsurilor luate de guvern, se lătește în ascuns. În ținutul Bodrogului 4 batalioane de ostași și 86 jandarmi operază în privra socialismului, — și aici e liniște, cel puțin la aparență. În ținuturile necercetate de miliție însă se înființează nenumărate reuniuni de socialiști în care se înseruie ca membri și copiii Chiar și prin cele mai mici comune e răspândit în sute de esemplare organul lui *Várkonyi*, (căpetenia socialiștilor), „*Földmívelő*” propovăduind principiile socialiste.

Executați în chip statarial. Vineri au fost executați în chip statarial în Ogulini (Croatia) țărani Lazo și Gyuro Platisa, pentru-că au ucis pe un păzitor de pădure. Primul cas de executare dela publicarea statarialului.

„Eratele mașter.” În luna trecută am publicat sub acest titlu un comunicat din Cenade în care privea la neînțelegerile ce există acolo între frații români de cele două confesiuni. Corespondentul nostru ne spunea că de mașter se pörtă frații greco-catolici față de credincioșii bisericeii noastre. Primim acum o lungă corespondență a preotului greco-catolic din Cenade, a dlui Aurel Harșan, care rectifică unele afirmații ale corespondentului, dând se înțelegem, că vina neînțelegerilor o pörtă și preotul greco-oriental și în deosebi „ura față de uniți”. — O fi! Căci nici ai noștri nu sunt cu stea în frunte. Dorința noastră înse este, ca astfel de neînțelegeri se înceteze. Dnii preoți din Cenade cunosc de sigur vorba: Cel mai cuminte cedeză. Se vedem care e mai cuminte dintre duile lor?

Necrolog: Primim următorul anunț funebru: Sabin Bardossy, proprietar, după grele suferințe a reposat în Domnul azi, ca bun creștin, în etate de 32 ani. În mormântarea va fi în 3 Martie la orele 3 p. m. Parastasul se va ridica în 5 Martie la 8 ore a. m. în biserica gr.-cat. din loc. Orăștie în 1 Martie 1898. Dr. Stefan Erdélyi, cumnat. Victoria Bardossy, soră. Rugați-vă pentru el. Trimitem condolențele noastre în tristatei familii.

Din față de țaran — milionară. Țăranul Forinescu din un sătuleț românesc de lângă Timișoara a avut zilele aceste o mare și plăcută surprindere. O trăsură s'a oprit dinaintea casei lui, ér din ea o damă de o eleganță rară eșind, s'a aruncat de gâtul bătrânului țaran, fără a grăi o vorbă. Forinescu stema căușând și grăi într-o târziu, când dădea plângând grăi: „Tată!” se dumeri. Era fata lui, pe care o credea pierdută. Cu ani înainte fetița lui Forinescu și-a părăsit satul și s'a băgat slujnică la Timișoara. Stăpânul său, un oficer, transferat fiind la Viena, nevasta lui a dus cu sine și pe servitorea credincioasă. Acum au luat un car cu casa unui comisar milionar. Milionarului i-a bătut la ochi frumuseța servitorei; a luat-o la sine, a crescut-o domnișoră, apoi s'a căsătorit cu ea. Acum ea milionară și a venit să și vadă părinții.

Favor pentru vieri.

(Stropitoare contra „Peronospori viticole”).

Amăsurat înscințării sale d. 25 Faur c. Nr. 21, comisiunea economică a comitatului Sibiu, cu scop de a veni în ajutorul economilor, cari se îndeletnicesc cu vieritul, la nimicirea morbului (bôlei) de viță, numit „Peronospora viticola”, va vinde în prima linie pentru comunele din regiunea vinului (art. de lege XII §. 61 din 1894), cum și pentru Reuniunile agricole locale și pentru „Tovărășiile agricole”, cu prețul jumătate 50 bucăți stropitoare (tulumbe, punge) foarte practice și cari impuse sunt în mod stăruitor.

Prețul unei stropitoare trainice și practice este cu 14—16 fl., prin urmare, cei ce o vor cere vor primi bucata cu 7—8 fl. v. a.

Cererile sunt a se adresa cel mult până la 31 Martie n. c. către comisiunea economică (palatul comitatului din Sibiu).

Pentru luarea în primire a stropitoarelor în ziua destinată de comisiune — vor ave se îngrijiască cei împărțâși.

Ne luăm voie a atrage atențiunea celor interesați asupra acestui favor, recomăndându-le a se adresa cu cereri până la 31 Martie n. c.

Sibiu, 2 Martie n. 1898.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu”.

Demetriu Comșa, Victor Tordășianu,
preș., secretar.

Corespondență particulară

a „Telegrafului Român”.

Zarand în Faur 1898.

Patria în pericol. — De ale bancelor noastre.

În Ardeal revoluția completă. Detectivii cutrieră ținutul Brașovului, apoi al Clușului. Fac perchisițiuni la ômeni inocenți, cari nici când nu au avut a face cu politica, confiscă apeluri, ér agenții bătrânului Urechla nu mai puțin ca 5 inși țin conventicole și îndemnă poporul cu mic cu mare să se răscôle. Tôte aceste le sciu maghiarii și țăriștii lor, ér noi Români — har Domnului! durmim linișciți, și nici grija nu avem de glônțele rescuțiilor cari ne șueră pe la ureche. Deodată ca prin minune „revoluția Valachă” e sufocată. Un comunicat officios de ale marelui Bánffy ne spune că „în cercurile competente nu se scie nimic de revoluția valachă”. — Pre când revoluția română prin câteva șire e sufocată pre șesul Ungariei — maghiarii neoași — sătui de fericire din partea autorităților — se răsvăresc contra lor și vor să și croască ei un venitoriu — după idealul lor. — Regimul trimite armată străină ca să sufocă răscôla. Pericolul însă crește și nime nu pôte profeti ce va aduce ziua de mâne. — Și totuși maghiarii nu sunt trădători de țărani, nici aștădi, ba nici chiar cei tățeni. Fapt e însă că ținca socialiștilor și a rescuțiilor maghiari sunt un mare pericol pentru patriă.

Numărul gendarmilor înmulțit pentru a ținea în frâu și a lua la gônă naționalitățile astădi sunt trebuincioși pentru restabilirea ordinii între maghiarii neoași. Cum se întorce róta pe tôte obede!

Dar să nu ne facem iluzini, să nu credem că și astădi pașii noștri nu sunt urmăriți. Chiar și astădi tot noi suntem luați la ochi! Voi să amintesc un cas prosper. — Într'o Joe mă duc la tégul Bradului. În strimta piață a acestui orașel era sfărâ mare un gendarm alăsturea din plăies dela comună mergând dela șatră la șatră confiscă dela „Grecoițe” (femeile ce vând în șatră) tôte panglicele tricolore române. Ba, voinicosul gendarm merge și în dugheana Jidanului de unde cumpăraseră grecoițele frumoșele pantlici — și confiscă și de aici întreg depositul pânșind marelui gendarm că are erlatat se se vândă. Ér în alta Joe — fata unui Rutean a trebuit să și arunce din păr pantlica tricoloră.

O să ne acceptăm ca ministrul nostru de esterne se vestescă în întregă Europa, că aici la noi în Ungaria „pantlice tricolore române sunt oprele” și în comerțu și anatemi-sate ca unele, cari scot ochii gendarmilor maghiari.

Pre-cum se vede nu numai că noi românii șuntem un pericol, pentru patriă ci și vestmintele noastre, și chiar pantlicele, ce le pun fetițele n păr. — Halal! de libertate ungrăscă.

Suntem în toiul când bancele noastre și publică încheierea conturilor cu profit curat mare său mai mic în raport cu capitalele ce învêr, ér în alt loc profitul neto este așa de mare în raport cu capitalele din circulațiune, încât trebuie se faci deducțiuni matematice că atari profituri nu pot să provină decât din percente mari (10%), provisiuni mari, precum și împrumutarea capitalelor pe un termen scurt de câte trei luni. — Ba am dat și de un corb pestriț — de un bilanț „maghiar român”.

Lucru strănu și neexplicabil la băncile române. — (Tribuna Nr. 23.)

Scopul bancelor noastre este desvoltarea bunei-ăștri la poporul nostru, și desvoltarea simțului de economie. Încât despre soliditatea bancelor noastre nu cunoscem vre-un cas unde bunul renume să se fi putut trage la îndoială... Le permit aceste pentru-că observările ce voi face să nu se credă că sunt făcute cu vre-o rea intenție. —

În locul prim bancele noastre din provincie au scos poporul nostru din mâna jidovilor și a altor cămătari, cari cu tôte rigôrea legei storceau adese percente sută la sută... Astădi cămătăriile fără suflet s'au împușinat, dar în locul lor încep a se ivi plângeri în sinul poporului față de bance. Vom scifa câte-va din obiectele bancelor noastre. Onore excepțiunilor!

Terminul de trei luni pentru împrumuturile date la țărani este așa de scurt, încât jumătate din cei împrumutați în loc de a se ajuta mai greu se cërlesc în detorii. — A luat țărani 50—100 fl. — detorii casii de împrumuturi sunt mai dese — și cumpără pe bani nisce viței, oi, ori porci, ori apoi o bucată de pământ. —

Trei luni trec repede și șermanul om se trezesce că e terminul de a și plăti rata și n'are de unde. De unde și-a investit bănișorii împrumutați nu pôte să și scotă rata, și astfel e silit său a se împrumuta la altă bancă sau la un privat cu interese mai mari. Cu totul altceva este la un comerciant carele în 3—4 luni și învêrte capitalul și astfel la terminul de plată a câștigat cât se plătescă rata. — Dcă vom întra adevăr să ajutăm țăranului atunci să-i împrumutăm bani pe un termen mai lung, cel puțin pe 6 luni. — În acest restimp mai ușor își va pute regula ratele. — Să întrăm acuma în secretele — unora. — Dic unora — banci din provincie, cari fie din zelul prea mare de a drăta la finea anului un profit neto mare, fie din alte considerațiuni lucră cu 12—13%. — Îmitând bancele noastre pe bancele maghiare în scôtorea de 12—13% deviază dela nobilul scop de a ajuta poporului nostru. Nu merită astfel de obiectiuni — fie și numai singurice din bancele noastre — mi se pôte unele dela vre-o parte. Noi vom scrie cu unele date arătând cum în unele locuri se ridică percentele la 12—13%. —

Anume să iau 8% legali, 2% provisiuni apoi taxa de scris tot la trei luni dela 30 cruceri în sus după-cum e suma împrumutată mai vin ici colo memorate și în țărâ ca 2—3 zile are să plătescă 50 cruceri fără considerare la sumă. — Mai vin apoi banii pentru trimisul pe postă, precum și o taxă pentru agent. — În urmă se adună cruceri cu cruceri și percentele trec preste 13%. — Trebuie se mai resuscit aci abuzurile ce fac pe sate caventii fără inimă. Se scie că țărani în cele mai multe casuri împrumută pe lângă caventii; ér aceștia în multe casuri ômeni fără consciință de câte ori subsriu cambii de atâtea ori storc parale dela debitor.

Cred-că fiecare bancă română se pôte îndestuli dcă depăta drept interese și provisiune 10% — dela capitalul împrumutat — pre lângă solvirea de 10% din capital. —

Dcă în multe privințe „Albina” a fost de model, apoi trebuie să se iee de model și în ce privesc luarea percentelor și a altor tasse.

Tot în interesul clientele este dcă împrumuturile se dau pre lângă obligațiuni și nu cu cambii — acesta cu privire la țărani — cari sunt exploatați de caventii la subscrierea cambiilor.

Una trebuie să aibă în vedere conducătorii bancelor noastre din provincie. Nici când se nu pretindă interese mai mari ca bancele străine din apropiere. Numai așa — încrederea poporului va crește din zi în zi față de bance. Se reasumăm: Să dăm credit poporului pe un termen de minimul 6 luni. Să reducem percentele la minimul posibil — și — să-l terim ca să nu fie exploatat, nici de caventii nici de agenți — cari adesea tacsază după plac. — Un acționariu.

Posta redacțiunii.

Dlul *Elie Ciuruga*, invetător în Poiana. Cele ce ne ratulă, referat de chestiunea „Invetatorii și cantoratul”, selevată de dl invetător Mărdan, sunt tôte bune și frumoșe. Însă dorind noi a nu mai întinde vorba în acest obiect, fiind destul discutat, — abștăm dela publicarea articolului ce ne-ai trimis. În alte abiecte bucurăm.

Vox populi. Faci acuse și nu te iscălești. Asta-i „vox populi”? Nu se publică!

V. P. Greabu în Reșița montană. Scirea ce ne-ai trimis noi am publicat-o în aștea de a primi rugarea a două a dvôstră.

Nr 20/1898. [33] 2-3

Concurs repetit.

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia vacantă de clasa a III-a Voila, în protopresbiteratul Făgărașului, se escrie prin această concurs nou cu termen de 30 zile dela prima publicare în ziarul „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post dau suma de 484 fl. v. a.

Concurenții au a-și subterne suplicile lor instruite conform legilor în vigóre subsemnatului oficiu protopresbiteral până la termenul susindicat.

În conțelegere cu comitetul parochial concernent, Oficiul protopresb. gr.-or. al Făgărașului.

Făgăraș, 27 Ianuarie, 1898.

Iuliu Dan,
protopop.

Nr. 21/898 prot. [34] 2-3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia vacantă de clasa a III-a Ludișor în protopresbiteratul Făgărașului, se escrie prin această concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în ziarul „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post dau suma de 411 fl. v. a.

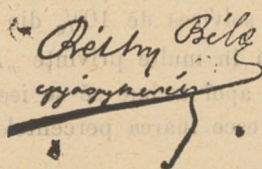
Concurenții au a-și subterne suplicile lor instruite conform normelor în vigóre subsemnatului oficiu protopresbiteral până la termenul susindicat.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Făgărașului, în conțelegere cu comitetul parochial concernent.

Făgăraș, 27 Ianuarie, 1898.

Iuliu Dan,
protopop.**Contra tusei**

și răgușelii sunt cel mai bun mijloc bombónele Pemeteții a lui Réthy. Se află în toate farmaciile. Prețul unei doze 30 cr., 5 doze espedeză franco farmacia Adler din B.-Ciaba. Numai atunci veritabile, dacă stă pe fiecare dosă subscrierea următoare: [239] 8-10

În Tipografia archidieceșană
au apărut:

I. C. Panțu:

Curs complet
de
corespondență comercială
à fl. 1.60,

Procent,
Promil,
Interese
și
Teoria
conturilor
curente
à fl. —.40.

se pot procura din
bibliotheca archidieceșană, Sibiu.

Redactor prov. Dr. Elie Cristea.

„DETUNATA“ institut de credit și de economii, societate pe acții în Bucium.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și de economii, „DETUNATA“, societate pe acții, se invită la

[35] 1-1

a III-a

Adunare generală ordinară,

ce se va ținea în 24 Martie n. a. c. la 10 ore a. m. în localul institutului.

Obiectele:

1. Alegerea comisiei de 3 pentru constatarea acțiunilor și a plenipotențelor întrate pe baza §. 19 din statute.
2. Raportul direcțiunii.
3. Raportul comitetului de supraveghere.
4. Statorirea bilanțului și decisiune asupra distribuiri profitului curat.
5. Alegerea membrilor direcțiunii pe un period de 5 ani.
6. Esmiterea alor doi acționari pentru verificarea procesului verbal.

Domnii acționari, cari doresc a participa la adunare în persoană sau prin plenipotențiați, sunt rugați a-și depune acțiunile și plenipotențele cel mult până în 23 Martie a. c. la 9 ore a. m. la cassa societății.

Bucium, în 22 Februarie 1898.

Direcțiunea.**Înceheerea conturilor cu 31 Decembre 1897.****CONTUL BILANȚ.**

ACTIVE.		PASIVE.	
	fl. cr.		fl. cr.
Cassa în număr	470.96	Capital social	30,000.—
Escompt	126,396.30	Fond de rezervă	3,430.—
Împrumuturi ipotecare	16,675.50	Depuneri	73,835.51
Credite pe obligații	1,700.—	Reescompt	31,088.50
Mobilier	fl. 752.49	Interese transitoare	3,556.60
minus 10% amortisare	n 75.49	Dividendă neridicată	61.25
Efecte	510.—	Diversi creditori	205.58
		Profit curat	4,252.32
	146,429.76		146,429.76

CONTUL PROFIT ȘI PERDERI.

DEBIT.		CREDIT.	
	fl. cr.		fl. cr.
Interese:		Interese:	
pentru depuneri spre fructificare	fl. 3,334.82	dela cambii escomptate	fl. 8,073.62
" fondul de rezervă	n 195.34	" împrumuturi ipotecare	n 2,242.57
	3,530.16	" credite pe obligații	n 132.64
Spese:		Provisiuni	135.80
Salarii, imprimate, chirie, inserțiuni, porto	2,143.34		
Contribuțiune:			
Dare directă	fl. 249.84		
Dare după interesele de depuneri	n 333.48		
	583.32		
Amortisare din mobilier	75.49		
Profit curat	4,252.32		
	10,584.63		10,584.63

Bucium, în 31 Decembre 1897.

Aurelian Danciu m. p., director executiv. Nicolau David m. p., cassariu. Simion Dandea m. p., contabil I. Alesandru F. Negruțiu m. p., contabil II.
Nicolau Baieșan m. p., președintele direcțiunii. Alesandru Danciu m. p., membru în direcțiune. Ioan G. Macaveiu m. p., membru în direcțiune. Petru Achim m. p., membru în direcțiune.
Ioan Macaveiu m. p., membru în direcțiune. Alesandru Macaveiu m. p., membru în direcțiune.

Subsemnatul comitet am esamînat înceheerea cu 31 Decembre 1897 și am aflat-o de esactă și în conformitate cu registrele purtate în bună regulă.

Bucium, în 25 Februarie 1898.

Dr. Vasilie Fodor m. p.,
președinte.

Pompiliu St. Șuluțiu.

Alesandru Macaveiu.

Pamfilu Baieșan.

Editura și tipariul tipografiei archidieceșane.